

BOŽÍ DEŇ RADOSTI

Rodinná katechézka 121-2020 (689)

www.inky.sk

týždeň po 26. 1. 2020

„Spomeň si na sobotný deň, aby si ho zasvätil. Šesť dní budeš pracovať a tvoriť všetky svoje diela, siedmy deň je však sobota Pána, tvojho Boha. Vtedy nebudeš konať nijakú prácu“ (Ex20, 8-10).

„Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu. A tak je Syn človeka pánom aj nad sobotou“ (Mk 2, 27-28).

BOŽIE SLOVO:

(Zjv 1,9-10.12-18)

Čítanie zo Zjavenia sv. apoštola Jána: *Ja, Ján, váš brat a spoločník v súžení, v kráľovstve i vo vytrvalosti v Ježišovi, bol som pre Božie slovo a Ježišovo svedectvo na ostrove, ktorý sa volá Patmos. ¹⁰ V Pánov deň som bol vo vytržení a počul som za sebou hlas mohutný ako zvuk polnice. ¹² Obrátil som sa, aby som pozoroval hlas, čo so mnou hovoril. A keď som sa obrátil, videl som sedem zlatých svietnikov ¹³ a uprostred svietnikov kohosi, ako Syna človeka, oblečeného do dlhého rúcha a cez prsia prepásaného zlatým pásom. ¹⁴ Jeho hlava a vlasy boli biele ako biela vlna, ako sneh, a jeho oči ako plameň ohňa. ¹⁵ Jeho nohy boli podobné kovu rozžeravenému v peci a jeho hlas bol ako hukot veľkých vôd. ¹⁶ V pravej ruke mal sedem hviezd a z jeho úst vychádzal ostrý dvojsečný meč a jeho tvár bola sťa slnko, keď svieti v plnej sile. ¹⁷ Keď som ho uvidel, padol som mu k nohám ako mŕtvy. On položil na mňa svoju pravicu a povedal: "Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný ¹⁸ a Živý. Bol som mŕtvy, a hľa, žijem na veky vekov a mám kľúče od smrti a podsvetia. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA (KKC 2168 – 2176 a 2184 – 2195)

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 449, 545)

Cirkev od počiatku slávila „Pánov deň“ – ten „prvý deň týždňa“ podľa židovského počítania dní, kde sobota bola siedmym dňom a nedeľa, ktorá nasledovala po sobote, prvým dňom týždňa. Avšak samo slávenie siedmeho dňa je omnoho staršie a siaha až k Mojžišovi a k úsvitu Izraelitov ako vyvoleného národa. Kľúčom k pochopeniu tretieho prikázania Desatora nám môže byť tento text z Písma: „Jakub urobil sľub: "Ak je Boh so mnou, ak ma ochráni na tejto ceste, ktorou teraz idem, ak mi dá chlieb na živobytie a šaty na oblečenie ²¹ a ak sa šťastne vrátim do domu svojho otca, tak Jahve bude mojím Bohom ²² a tento kameň, ktorý som postavil ako pomník, bude Božím domom. A zo všetkého, čo mi dáš, odovzdám ti desiatky.““ (Gn 28,20-22) Jakub vlastne skladá Bohu vazalskú prísahu: Ty, Boh, budeš mojím *lénny* pánom a ja Tvojim vazalom. Ty ma budeš chrániť a viesť moje kroky – a ja Ti, ako svojmu Bohu a pánovi, odovzdám to, čo Ti podľa bežných zvyklostí právom náleží: desatinu zo všetkého, čo pod Tvojou ochranou nadobudnem.

Keď Boh vyslobodzuje Izrael z Egypta, Izrael sa stáva Božím vlastníctvom. To je super vec, dnes by sme povedali: lukratívna ponuka, ktorá sa neodmieta. Ako Pánov, Jahveho vyvolený ľud a Jahveho vlastníctvo je Izrael slobodný od všetkého a od všetkých a dostáva od Boha dar nesmiernej ceny: „Pán, tvoj Boh, [tá] uvedie do krajiny, o ktorej prisahal tvojim otcom, Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, že ti dá veľké a krásne mestá, ktoré si ty nestaval, ¹¹ a domy, plné všetkého bohatstva, ktoré si ty nezhrmažďoval, cisterny, čo si nekopal, vinice a olivové sady, čo si nesadil, [...] budeš jesť a nasýtiš sa.“ (Dt 6,10-11) A, ako sa patrí, Izrael na seba prijíma záväzok naozaj byť Pánovým ľudom a dodržať – ako kedysi Jakub – svoju vazalskú prísahu voči Bohu, ktorý mu dáva do *léna* zaslúbenú zem. Jednou z podmienok tejto zmluvy je, podobne ako desiatok, aj príkaz Siedmeho dňa: „Šesť dní budete konať svoju prácu, siedmy deň bude dňom úplného odpočinku so svätým zhromaždením. Vtedy nesmiete konať nijakú prácu, to je Pánova sobota, odpočinok vo všetkých vašich bydliskách.“ (Lv 23,3) Sobota je Božia. Šesť dní týždňa Boh dáva človeku, aby s nimi naložil, ako sa mu zachce. Siedmy deň ale nepatrí človeku, ale Bohu. Je pripomienkou toho, že nielen zem patrí Bohu (to nám pripomína príkaz o desiatkoch), ale že aj čas patrí Bohu a je Božím darom. „Nech Izraeliti zachovávajú sobotu a nech ju svätia z pokolenia na pokolenie ako večnú povinnosť zmluvy.“ (Ex 31,16) vraví Boh na Sinaji. A tak raz za sedem dní človek akoby opúšťal svoj svet a vchádzal do *Božieho sveta* a Božieho času: slávi Pánovu sobotu – ranou Cirkvou od samého počiatku apoštolmi presunutú na „prvý deň týždňa“, nedeľu. Je skvelé, že Boh vyžaduje slávenie tohto dňa najvyšším spôsobom: odpočinkom, radosťou, plesaním, svätým zhromaždením a slávením a to bez výnimky pre každého, od kráľa až po otroka! Tu sa zrodili naše víkendy... Porušenie soboty, podobne ako neodvedenie desiatku, je krádežou, pretože si človek privlastňuje niečo, čo mu nepatrí a ani nikdy nepatrilo, čosi, čo si Boh od samého počiatku vyhradil pre seba. To je vzbura, vypovedanie zmluvy a prísahy voči Bohu! Preto Písmo v celej vážnosti hovorí: „V siedmy deň je však Pánova svätá sobota, deň odpočinku. Každý, kto bude v sobotu pracovať, musí zomrieť!“ (Ex 31,15) Nie preto, že pracoval, ale preto, že povstal a vzbúril sa voči Bohu. Samozrejme, každý človek sa *môže* vzbúriť voči Bohu a opustiť Boha. To je podstata smrteľného hriechu: opustiť Boha a byť vydaný napospas ľuďom, svetu, živlom, modlám, diabľovi, smrti, skaze... Ak niekto niečo takéto v národe urobil, národ sa musel rozhodnúť, či ho bude nasledovať, alebo nie. Ak áno – potom buriča neodvrhol, nepotrestal, ale nasledoval ho a hynul spolu s ním. Ale ak nie – potom to dal najavo práve tým, že buriča za jeho zradu a vierolomnosť primerane a spravodlivo potrestal rovnakým trestom, akým by za podobnú vzburu a vierolomnosť potrestal svojho vazala ktorýkoľvek pozemský kráľ – obzvlášť, ak by bol k vazalovi tak prajný a štedrý ako Boh, ktorý Izraela vyslobodil z otroctva a vyvýšil ho na skutočný a mocný národ, ako vidieť za čias Dávida i Šalamúna, keď táto Zmluva (s výnimkou záveru Šalamúnovho života) naozaj fungovala, Izrael bol Pánovým ľudom a Pán požehnával svoj ľud, jeho kráľom dával víťazstvo a ľudu hojnosť a blahobyť.

UVAŽOVANIE:

S Ježišom Kristom nabrala celá vec úplne nový rozmer. Boh už nie je iba náš *lénny pá*n, ale je aj náš Otec. My už nie sme len jeho vazali, ale sme aj Jeho synovia a dcéry. A to všetko len preto, že Ježiš je náš Ženich! Je, že? Vyvolili sme si Ho za svojho Milovaného, za svojho Ženicha, že? Potom *nedeľa* je ako rande. Nie ešte *medové týždne* v Nebi, ale aspoň *medový deň* na zemi. Raz týždenne predchuť Neba. To akoby ste svojej dcére povedali: *Dobre, raz týždenne máš voľno a môžeš si ísť s tým svojim frajerom!* Aj my, raz týždenne si berieme voľno úplne od všetkého – od svetských povinností, od roboty, od učenia sa, od všetkého, aby sme ten jeden deň mohli spoločne prežiť len a jedine s našim Milovaným, s Ženichom, s Kristom. Lebo ak by sme to tak necítili a netúžili po tom – tak potom o čom vlastne by náš vzťah s Kristom bol, že? Je alebo nie je náš Ženich? Sme alebo nie sme Jeho nevestou? A teda Ježišov Otec je alebo nie je aj našim otcom? A sme teda – ako *nevesta* Kristova – dedičmi Neba alebo nie? Lebo o tom to celé hlavne a v prvom rade je!

DO PRAXE

Už v časoch Mojžiša bola sobota dňom, kedy si ľudia pripomínali a akosi v ochutnávke žili niečo z budúceho veku, z Božieho Pokoja, *Šalomu*, keď bude všetko dovŕšené a svet dospeje do plnosti svojej slávy vo Večnosti. Ešte viac to platí o nás, kresťanoch, žijúcich v Duchu Svätom už Boží život. Sláviť nedeľu znamená urobiť z nej, nakoľko sa to dá, sprítomnenie Božieho kráľovstva, jeden deň naplno žiť *Nebo na zemi*, jeden deň urobiť naplno Božím a nebeským. Akoby šesť dní žijeme vo svete (hoci nie zo sveta) – ale siedmy deň žijeme v Kráľovstve a všetko v tomto dni si preto urobíme a zariadime tak, aby to Kráľovstvo bolo v tomto dni čo najviac prítomné!

Cirkev nám k tomu dáva konkrétne rady – v bodoch 2180 až 2187 *Katechizmu*. Prečítajte si ich! Nájdite na internete dokument *Dies domini* a prečítajte si body 67 až 68! Pouvažujte, ako čo najlepšie prežiť už budúcu nedeľu!